

Izhaja

vsak četrtek, ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsako krat.

MIRA

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXV.

V Celovcu, 19. aprila 1906.

Štev. 16.

K naši politiki.

Ko premišljuje včasih, kako je moglo priti do tega, da se je nam koroškim Slovincem zgodila taka krivica pri razdelitvi državnoborskih volilnih okrajev, mi noče iz glave, da smo nekaj, ne vsega, ali nekaj vendar le sami krivi. Da so imeli Nemci od časa 28. novembra l. l. do meseca februarja t. l. shod za shodom, sklepali resolucijo za resolucijo, ravno tako socijaldemokrati, je bilo nam znano, in da so se potrudili, zadati nam koroškim Slovincem smrtni udarec, je bilo samo ob sebi umevno. Da smo se pa nasprotno mi Slovenci premalo potrudili, da se nam zagotovi pravična razdelitev volilnih okrajev, je pa tudi jasno. Bodimo odkritosrčni in spovejmo svoje grehe. Koroški Slovenci verujemo še zmirom preveč na pravicoljubje naših sodeželanov Nemcev in smo kot politiki premehki in prepoustljivi.

Priznavam požrtvovalno delovanje političnega društva, oziroma dotičnih gospodov pri zadnji dopolnilni državnoborski volitvi v okraju Celovec-Velikovec, tudi priznavam požrtvovalno delovanje istih narodnjakov zdaj ob času protestnih shodov, ali po mojem mnenju je dolžnost političnega društva, skrbeti za to, da se deluje tudi v bolj mirnih časih, posebno pa, ako to zahteva politično obzorje.

Resnica je, da manjka nam delavnih moči, in da tem par voditeljem političnega društva ni mogoče storiti vsega, ali skrbelo naj bi se pa že res enkrat zato, da se pridobijo nove moči, da se vzgojijo govorniki in da se ozira in porabi tudi tiste moči, ki stojijo že itak na razpologo. Umestno bi bilo in potrebno, da bi uredil odbor političnega društva sestanke zmožnih in delavnih narodnjakov govornikov, in sicer v gotovih, posebno v potrebnih časih. Shodi zaupnih mož so lahko posebej. Na teh sestankih naj bi se razpravljalo o političnem položaju, in vodstvo političnega društva naj bi dalo navzočim podatke za nadaljno delovanje. Gotovo se bode potem marsikdo potrudil, da se vršijo periodično politična zborovanja, ki so za naše ljudstvo tako krvavo potrebna. Na ta način bi se doseglo tudi enotno delovanje v smislu vodstva političnega društva in bi se nikomur ne moglo prebacivati, da dela, kakor sam hoče.

Kako hočemo imeti ljudstvo probujeno, ako

se za to ne pobrigamo in prepustimo, da se zastrupi od naših nasprotnikov!

Naša skrb mora biti, da ne bodejo zborovale samo podružnice sv. Cirila in Metoda — prosim, da se me ne razume napačno, — ampak, da se naš kmet zbudi in utrdi tudi v političnem prepričanju, da se pouči temeljito o naših potrebah, naših težnjah in naših zahtevah, da se pouči o splošnem položaju ne samo naše ožje domovine, ampak cele Avstro-Ogrske in tudi vobče. Ako tako delajo Nemci med našim ljudstvom, kar sem slišal na lastna ušesa, tembolj je naša dolžnost, da poučimo naše ljudstvo in ga otmemo tujega vpliva. Le na ta način bode ljudstvo trdno in bode razumelo, kaj hočemo, bode posameznik lahko odgovarjal nasprotniku in potem šele bode prišli do našega cilja. Naš narodni kmet je vse drugače ukazeljen, kakor na pr. na Kranjskem, in želi pouka. Večkrat se zgodi, da kdo vpraša: ali nič ne bode napravili zborovanja? Na zadnjih zborovanjih se je vedno slišalo: večkrat bi imeli priti nas poučevati! Stori se v tem oziru nekaj na spodnjem Koroškem, čisto nič pa na zgornjem Koroškem. Na zgornjem Koroškem ni narodnih delavcev, in tisti, ki bi radi delali očitno, imajo vezane roke. Politično društvo se za naše kraje ne briga dovolj! Z velikim samozatajevanjem mora človek vse to opazovati in z velikim samozatajevanjem gremo še vedno na delo, o katerem javnost ne ve, a zadostuje nam dejstvo, da smo delali vendar le mi.

Še imamo kraje, ki niso izgubljeni, ali ako gre vse tako mirno naprej, kakor do zdaj, potem prištevajmo nekaj malomarnosti vendar le sami sebi.

Pri našem delovanju pa imamo še drugo nalogo. Gledati moramo na to, da kolikor mogoče onemogočimo Nemcem napravljati po slovenskih krajih shode. In to se zgodi lahko čisto mirno. Naj gre večje število narodnih Slovencev na nasprotno zborovanje, med njimi eden, ki je zmožen odgovarjati, a ta naj bode, ako le mogoče, psvetnjak. Tako se bode slišalo na nemškutarskih zborovanjih tudi slovensko mnenje in Nemci se bodejo naveličali zborovati med Slovenci.

Politično društvo je storilo zdaj koristen korak, ko je napravilo socijalen kurz. Treba bi bilo na ta način vzgojevati naše kmete in mladeniče za govornike, za lahke razprave na shodih. Počasi se nglobijo sami. Začelo se je, ali ta korak naj se nadaljuje.

Res je politično in sploh narodno delovanje na Koroškem jako nevhvaležno, celo obupen postane človek včasih, ko pride med ljudstvo, ali vse to nas ne sme ostrašiti. Ako stori vsak vpliven narodnjak le toliko, kar more, naj bode prepričan, da je nekaj vendar le dosegel. A za uspešno in marljivo delovanje je treba dobre organizacije. Organizacija je moč vsake stranke in organizacije je nam koroškim Slovincem najbolj potreba.

Torej na delo in delajmo, ali delovati moramo z večjim pritiskom ter neustrašeno in želi bomo dober sad. H.

Narodni greh.

V št. 49. z dne 7. grudna leta 1905 cenjenega „Mira“ sem naštel naše narodne grehe in sem izrazil tudi željo, da bi se število naročnikov „Mira“ povečalo, podvojilo. Sploh moja želja je bila, da bi odpravili vse narodne grehe ter vrgli od sebe vso narodno malomarnost in popustljivost ter se bolj zavedali svoje narodnosti. Toda glej, že zopet smo grešili zoper svoj narod. Namesto da bi takoj ob novem letu plačali naročnino in pridobili še novih udov, se rajši damo terjati. In tako se je zgodilo, da je upravništvo „Mira“ prisiljeno skrciti list, namesto da bi ga razširilo.

Grešimo pa tudi, ker smo premalo vztrajni pri narodnem delu. Kolikokrat se zgodi, da se ustanovi kje kako društvo, pri katerem je navdušenja poln koš, ali ne traja dolgo, in že zopet spanje pravičnega. Kajti le pri zaprtih vratih kličemo „živio“, ali kakor hitro pa pride javnost in ž njo kaka zapreka, pa se vtaknejo roke v žep in se izgovarjamo: e, nič ni itd.

Dà, dragi koroški Slovenci in Slovenke, dokler ne bomo vrgli od sebe vseh narodnih grehov in stopili na bran našega naroda vsi kot en mož, tačas je zastoj pisanje po časnikih in vsi govori na shodih!

Skrbimo, da se ustanove po celem slovenskem Korotanu narodna društva, ki bodo tudi delovala skupno v isti smeri, kajti v društvu je moč. Kar edinec ne doseže, to se doseže s skupnim delom. Dà, prepredimo celo Koroško s slovenskimi društvi in ne ustrašimo se kake zapreke, ampak bodimo vztrajni, stanovitni.

Ko se je vpeljal „Narodni kolek“, se je še nekaj časa povpraševalo po njem, a zdaj moramo

Podlistek.

Pismo iz jutrovega.

Juri Trunk.

(Dalje.)

III. Aleksandrija.

Afrika! Dasi sem bil vsled hude voznje prav malo razpoložen, se vendar nisem mogel ubraniti različnih, blaženih in nekako tudi otožnih misli, ko sem zagledal prvokrat afrikanska tla. Sicer se ne vidi veliko, ker je obrežje čisto nizko, a svetilnik, pristanišče z neštevilnimi ladjami, dimniki začrnelih tovarn, nepregledna vrsta hiš in palač in med njimi krasni vrtovi s čudovitimi mogočnimi palmami — vse to vzbuja nebroj misli in raznih občutkov. Tukaj je mesto, kjer je nekaj stal stari Far (Pharos-svetilnik), ki se je prišteval med 7 čudesi starega sveta, tu je mesto Aleksandrovo, ki si je s svojo vztrajnostjo v kratkem času podjarmil toliko narodov in toliko dežel, tu je kraj, ki je bil mnogokrat torišče svetovne zgodovine, kraj slaven po svojih svetnikih in mučenicih, kraj sloveč po svoji učenosti in znan po neštevilnih bojih! Misel, da se bližamo Aleksandriji, najmogočnejšemu in najbogatejšemu pomorskemu mestu tužne Afrike, ključ dežele čudesov starodavnemu in vedno novemu Egiptu — — — ta misel in nebroj drugih občutkov me je tako prevzel, da se nisem mogel ločiti od krova naše ladje in skoraj bi bil pozabil

spraviti svoje reči v red. A predno se tak velik, ki je neprestano drvil skozi morske valove cele štiri dni, ustavi in spravi na odmerjeno mesto, preide že še nekaj časa in vse je bilo v redu in poravnano, ko so vzdignili iz brega težke stopnice, po katerih je prišla najprej navadna komisija, da pregleda, ali je vse zdravo. Hvala Bogu — dasi nas je morská bolezen precej izdelala, a zdaj ko smo bili skoraj na suhem, bi bil vsaki z nogami in rokami protestiral, ko bi se mu bilo reklo, da je bolan. Šumelo mi je sicer še prav mogočno v glavi, in dasi je ladja stala mirno, se mi je zdelo, da se še vedno gibljemo, in teh šmentanih sunkov in neprijetnega zibanja se nisem mogel iznebiti še več dni ne, — a razum moje navadne bolehnosti, morská bolezen ni zapustila nobenih hudih nasledkov — in mislim ne samo le pri meni, temveč tudi pri drugih ne, ker vsi popotniki smo bili dobre volje — in najbolj se je bahal naš Poljak, čeravno je bil prej prav klavern junak!

Naša kraljeva „Semiramis“, po pravici ji moramo dati ta priimek, se je kljub viharju držala prav hrabro in pripluli smo v Aleksandrijo ob določeni uri. Pa kaj je to? Menda je prišla le prezdodaj? Zakaj v voznem redu stoji, da dospe sem v pondeljek zjutraj, ob sedmih, in sedaj je vendar šele šest proč! Ali je ura zaostala, saj gre drugače prav natančno! No, moja ura je bila nedolžna in je storila svojo dolžnost tudi na morju. A prišli smo v Egipt in tukaj smo na jutrovem, kamor solnčni voz približno za eno uro prej pridrvi na svojem nebesnem tiru, kakor na Koroško. Treba je bilo torej kazalcem malo

pokazati bič, da so za eno uro poskočili naprej, potem smo bili zopet dobri prijatelji.

S časom smo se kmalu pobotali, a drugače bode s podnebjem. A o tem govorimo še pozneje, ko pogledamo še malo bolj v notranjščino onih krajev, kjer ležijo v skalnih grobeh bele kosti starih Egipčanov.

Znano je, da je vhod v aleksandrijsko pristanišče jako nevaren, ker je daleč na okoli pod morskó ravnino skrito polno nevidnega skalovja, kateremu se more izogniti le veščak. Ravno ne dolgo pred našim prihodom je mislil nek laški kapitan, da mu je pot dosti znana, ker se je že mnogokrat vozil ven in noter v pristanišče, odplul je s svojo ladjo sam, a zavozil je na skalo in ladja je bila izgubljena. Ljudi in blago so sicer s težavo spravili na varno, lepa ladja se je pa le morala prepustiti morju, ki je ž njo požrlo milijone, katere je ladja stala. Takih grobov je pa že prav mnogo daleč na okoli in nešteti so milijoni, ki ležijo na dnu morja, vsaj skoraj ne preide leto, da bi se ne pogreznila ena ali druga večja ali manjša ladja.

Ker je Aleksandrijcem prav dobro znano, da pripelje Lojdov parnik v pondeljek navadno prav mnogo tujcev, je nas na bregu čakalo mnogo postreščkov, ki so prežili na prtljago, kakor mačka na miš. To pot je šlo še precej mirno in vsaj meni ni nikdo delal nobene nadležnosti, a pozneje sem pri prihodu večjih ladij opazoval, da so ti postreščki kakor klopi, ki se človeka primejo, ne da bi se jih mogel otresti. Zame je bilo prav prijetno to, da me je čakal že prej naročeni postrešček iz zavoda, v katerem sem sta-

reči, da so bela vrana tisti, ki ga pridno rabijo. Je namreč vse polno izgovorov, in redka so pisma ali dopisnice, računi, vstopnice itd., ki so kolekovane!

Potrudimo se, ga razširjati med ljudstvom, povejmo ljudstvu, kakšen pomen in namen ima „Narodni kolek“, kajti veliko jih je, ki ne vedo, kako in kaj. Zato ga tudi ne kupujejo in ga tudi ne rabijo. Večkrat se pa prigodi, da se ga še dobiti ne more, ker je še malokdo založen z njim. Zato bi bilo treba, da bi se v vsaki župniji našel kak narodnjak, ki bi ga naročal večjo množino, ter ga potem prodajal pri vsaki priložnosti. Kajti več ko ga porabimo, tem večjo korist bo imela družba sv. Cirila in Metoda, ki potrebuje prispevkov za slovenske šole, da jih vzdržuje.

Gotovo je vsakemu bralcu „Mira“ znano, da se namerava v Celovcu ustanoviti „Učiteljski dom“ ter se nabirajo zanj darovi, in sicer tako majhni, kakor malokdaj: vsak ud po 20, 30 vin. na leto; seve, ako kdo da več, se hvaležno sprejme. Toliko pa menda že vsak pastir zmore, ako se pomisli, koliko vinarjev, da, kaj vinarjev! kron in goldinarjev se zapravi na primer na nemških „fajerberskih“, „südmarkinih“ in „šulferajnskih“ veseljah. Za našo narodno stvar je pa seveda škoda! Sram bi moralo biti vsakega, ki bi ne zmogel teh vinarjev, kateri nam pripomorejo, do „zlata vrednih“ učiteljev, kakoršnih tako krvavo potrebujemo, kakor očesa v glavi.

In naše slovenske občine! Vedno in vedno se jih opozarja, da bi vendar enkrat nehale z nemškim uradovanjem, takorekoč samoubojskim delovanjem, s katerim se same podlagajo nemški, oziroma nemčurski peti. Marsikateri pošten in zmožen slovenski mladenič bi lahko dobil službo pri takih občinskih uradih, a tako pa sedi v taki službi Nemeč ali nemčur. Slovenski občinski uradi, proč z nemškim uradovanjem, pokažite, da res zastopate slovenske občine!

Največja naša malomarnost pa se pokaže, kadar pridejo kake volitve. Vse polno izgovorov imamo, in namesto da bi pridno delali, se zanašamo na druge in tako se zgodi, da večkrat propademo le zaradi lastne malomarnosti. Toda, da se komu ne bom zameril, rečem, da je pač hvala Bogu dosti občin, ki so prišle po neutrudljivi delavnosti iz nemčurskih rok v naše roke. Slava takim narodnim delavcem, ki se trudijo za blagor slovenskega naroda! Pa saj je tudi res peklenski pritisk z nasprotniške strani in zato je tudi treba dela in zopet dela, ako hočemo ohraniti naš narod pri življenju.

Koroške novice.

Dvojna mera. Cvetno nedeljo je priredila nemška krščanska socijalna stranka v „Buchenwaldu“ protestni shod proti razporoki in „svobodni šoli“. Častni predsednik shoda je bil sodni tajnik grof Wagensperk. Iz poročila o tem shodu, ki so ga objavile „Freie Stimmen“, povzamemo nekaj, kar je pač vredno, da se približe. „Fr. St.“ pravijo dobesedno: „Mi smatramo za popolnoma nedopustno in nezdržljivo s službo sodnega uradnika, da zavzame kot predsednik kleri-

kalnega hujskaškega shoda na tak način svoje stališče nasproti vprašanju, ki v veliki meri zadeva sedanje in bodoče pravosodstvo... Zupanje v razsodbo, ki se je storila z njegovim sodelovanjem, se mora zelo skrbeti, ako svoje zagrizeno nasprotstvo proti zaželjeni izpremembi zakona in proti novi šoli kaže s tako v oči bodočo javno udeležbo pri klerikalnem protestnem shodu.“ Tako „Fr. Stimmen“ o nemškem uradniku, ki se je udeležil krščansko-socijalnega shoda. Torej c. k. uradnik, ki se udeleži takega shoda, ne zasluži več zaupanja! Kaj pa je z onimi c. k. uradniki, ki noč in dan bijejo in rujejo za „Los von Rom“, „Freie Schule“, „Südmako“ itd.? Kaj pa tisti c. k. sodni uradniki, c. k. profesorji, c. k. davčni uradniki itd., ki so člani bogve kakih vsenemških, gotovo protiaustrijskih društev, ki nastopajo na shodih in rujejo proti vsemu, kar se ne uklanja brezpogojno njihovim prusaškim težnjam? Kaj pa tisti c. k. uradniki, ki v svoji vsenemški zagrizenosti z vsemi svojimi močmi delajo proti naši slovenski narodnosti? Ali se takim c. k. uradnikom, ki v svoji vsenemški oholosti nočejo priznati pravice do obstoja našemu narodu, ljudem, ki so že zdavnaj odrinili z gnusom od sebe najmanjšo trohico verskega prepričanja, ali naj takim c. k. uradnikom več zaupamo, kakor pa odločno krščanskim možem? Kdo pa tem c. k. uradnikom brani na njihove shode? Kdo jih denuncira? Nihče, dasiravno bi bil že zadnji čas, da višje oblasti izpregovore svojo besedo o njihovem, ugled državnih oblasti izpodbijajočem delu. Ali kaj, njim je vse dovoljeno, gorje pa uradniku, ki javno pokaže svoje prepričanje, pa naj si bo slovensko narodno ali pa sploh krščansko. Le s kolom po njem; pobiti ga je treba, denuncirati se mora! Če je mogoče, le proč z njim! Fej, taki lumpariji! Kako že pravijo Nemci: „Der grösste Schuft...!“

„Südmako“ pri delu. Te dni ste imeli obe celovski „südmarkini“ podružnici svoj letni občni zbor, na katerega je prišel celo državni poslanec štajarski, študent Wastian (Boštjan). Iz poročila povzamemo, da so leta 1905 vse koroške podružnice poslale glavnemu vodstvu 14.103 K, celovski dve pa 5400 K. „Südmako“ je izdala v letu 1904 za šole in ustanove 11.300 K, posestnikom 13.200 K, obrtnikom 8300 K, uradnikom 2000 K, podjetjem in društvom 22.200 K, skupaj 57.000 K. — Radovedni smo, koliko tega denarja je prišlo v roke izdajalskih nemčurjev, ki so za te groše prodali sebe in svoje otroke vsenemškemu molohu! Radovedni smo tudi, kakšni so tisti c. k. uradniki, ki so si dali plačati svoje vsenemško prepričanje s „südmarkinim“ denarjem! — Na shodu je govoril tudi štajarski Boštjan, ki je na vse pretege hvalil celovski podružnici ter jih postavljal drugim „za mušter“. Poročilo v „K. Wochenblattu“ sklepa z besedami: „Heil der Südmako“, sledeča vrsta pa se glasi: „Orientalisches Hunde- und Affentheater“... — !?

Iz c. k. kmetijske družbe. V zadnji seji odbora c. k. koroške kmetijske družbe je bil razgovor tudi o slovenski prilogi k „Mitteilungen“. Kakor povzamemo iz poročil nemških listov, se je „za nadaljno posvetovanje o tej stvari“ izvolil poseben odbor, v katerem je pred-

sednik družbe, poslanec Oraš, pl. Metnitz, ravnatelj Washietl in potovalni učitelj Schumy. — Res radovedni smo, kakšen bi bil neki list, ki ga bodo spravili skupaj ti gospodje. Najboljši porok za dobroto lista nam je gotovo Oraš, kajti on bo najbrž najboljša moč, kar se tiče molčanja. Pravilno slovensčino zna izmed vseh edini gosp. Šumi. Gotovo nam ne bo nihče zameril, ako smo zelo, zelo radovedni, kaj se bo skuhalo v tej zadevi, in da komaj pričakujemo končnega sklepa.

Ogenj v Celovcu. Dne 11. t. m. ob šestih zjutraj je začelo goret v Völkerjevi delavnici na Beljaškem obmestju. Ob 1/2 7. uri šele je naznanil stražnik na stolpu s tremi streli ogenj. Ljudstva se je nabrala ogromna množica in nestrpno čakala prihoda požarna brambe. Prva je dospela požarna bramba iz Šmartina, potem šele domača celovška. Pripomnimo naj le, da so celovski brambovci imeli prejšnji večer svojo „kneipo“. Pri tem požaru se je pokazalo, da celovška požarna bramba nikakor ne odgovarja zahtevam, ki se smejo staviti nanjo. Najprej niso imeli cevi, potem so jim manjkali stikalniki, cevi so tako puščale vodo, da je bil ves Schillerjev park poškopljen; pol ure je trajalo, predno je prvi curek vode šinil v ogenj. Neki gasilec je stal celo uro na vrhu strehe, pa še ni dobil cevi. Na lice mesta prispela vojaška pomoč se je porabila za kordon proti občinstvu. Ko ste na drugi strel prispeli še požarni brambi iz Št. Ruperta in Št. Petra, se je posrečilo ogenj omejiti na goreče poslopje. To je bilo nekako o pol enajstih. Imenitno je bilo potem gledati one junake, ki so ob dveh sodčih piva „vahtali“, da jim ogenj ni ušel. — Kako je ogenj nastal, se še ne ve natančno. Škodo cenijo do 120.000 kron.

Skrb vsake gospodinjine je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdravju v prospek in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

noval, in kdor je padel, kakor pozneje tudi jaz, neznanim ljudem v roke, ve, kako dobro je, da se moreš na človeka zanesti, kateremu se izročiš. Še bolj prijetno je bilo zame pa še drugo.

Omenil sem že, da sem imel prav malo „korajže“, ko sem se podal čisto sam v daljno Afriko. Največ upanja pa mi je dajalo dejstvo, da je tukaj v Aleksandriji slovenska kolonija, in da najdem v Egiptu tudi spretnega zdravnika, ob enem svojega ožjega koroškega rojaka v osebi znanega dr. Dragotina Pečnika. Obrnil sem se že prej pismeno na dušnega pastirja slovenske kolonije, o. Benigna Snoja ter ga prosil pomoči na tujem kraju, in tudi na omenjenega gospoda zdravnika. Upanje in prošnja ni bila zastoj in prav njima se imam zahvaliti, da mi je tuj, nepoznan kraj sčasom postal prav domač. Sicer je bil zame jako skrben že prej omenjeni Dunajčan in ta poštna, blaga duša mi je obljubil, da mi bo šel na roko, ako bi moje pismo do o. frančiškana ne bilo dospelo v pravem času, a ko smo se ustavili v pristanišču in je bilo med množico arabskih, turških in Bog ve še kakšnih halj, sukenj, kap in turbanov videti tudi rjava halja frančiškanska, jo je zagledal moj Dunajčan prej nego jaz in s prav otroškim veseljem me je opozoril naj, češ: Gospod župnik, glejte, vas že čaka o. frančiškan in ni vam treba biti v skrbeh! Tako je tudi res bilo. Po fotografiji v Mohorjevem koledarju sem spoznal, da mora biti o. Snoj, ga pozdravil že od daleč in sem dobil prijazen odzdrav. Pri njem je bil tudi služabnik iz zavoda nemških sester Boromejk, kamor sem že prej pisal, vzeli smo mojo prtljago, ne zmeneč se za druge sitneže, ki so se

nam nekoliko usiljevali. Med temi je bil sevé — pa ne da bi se bil usiljeval, tudi oni Mustafa, katerega omenja dr. Lampe v „Jeruzalemskem romarju“. On je velik prijatelj oo. frančiškanov oziroma jako vnet za njih samostan, pač ne brez vzroka — s trebihom za kruhom. Značilno je še to, da je ta Mustafa moslim, in ne samo to, on je tudi mohamedanski duhoven in to še neke višje vrste — tako nekako dekan. Ko je dospel sem prijatelj č. g. Anton Stres, mu je Mustafa nosil prtljago in ni bilo malo veselja, ko smo tako korakali skozi ulice, za nami pa mohamedanski „tebant“ s prtljago!

Zapustivši ladjo, sem imel zopet trdno dno pod nogami in zahvalil sem se Bogu, da je voznja, dasi je bila huda, še tako dobro izpadla, ne da bi bilo občutljivo trpelo moje zdravje. Med kočijazi je bil ravno izbruhnil štrajk in ni bilo videti nobenega. A kaj to, saj ni daleč proga električne cestne železnice. Hitro opravimo pri carinskem uradu, kjer je bil ravno v službi nek Štajerc, in ni nam delal sitnosti, ker tudi ni bilo povoda, potem se vsedemo v tramvajski voz in se odpeljemo proti zavodu, kjer sem se hotel za nekaj časa odpočiti in ki je precej od pristanišča oddaljen na ravno nasprotnem kraju mesta.

Ker je Aleksandrija, kot svetovno trgovsko mesto, pravo torišče vseh afriških in judovskih narodov, si jaz njih obrazov, noš, kretanja in letanja nisem mogel dosti nagledati, in če bi ne bili sedeli v vozu električne železnice, bi me bil gotovo kdo povozil ali pohodil od samega zijanja. Ali nisem pozabil pri tem usta zapreti, sicer ne vem za gotovo poročati, pa menda se je

le zgodilo — saj pri takih čudovitih in povsem novih vtisih postane tudi že prileten človek pravi otrok. Bil sem na Dunaju in občudoval velikanski promet v osrčju mesta, a proti življenju, kakoršno je tukaj vsaj v nekaterih ulicah, je Dunaj le senca. Upoštevati se mora, da je značaj jutrovca neznansko živahen. Vozovi ne vozijo, ampak dirjajo, ljudje ne hodijo, ampak letajo, tu se ne govori, ampak vpije, to ti je drvenje in vrvenje, da ti gine vid in posluš, in ko sem vse to zrl in slišal vpitje in govorjenje v meni neumljivih jezikih, sem čutil dvakratno, kako dobro je zame, da sedim zraven slovenskega rojaka, s katerim se lahko pogovorim v svojem materinem jeziku. Ko smo dospeli v zavod sester Boromejk in so mi nakazali prijetno sobico, se mi je zdelo, da sem na varnem otoku sredi razburkanega morja. Predno sem se namenil iti dalje, sem se tukaj malo odpočil, kar mi je bilo res potrebno vsled slabotnega zdravja. Gorko solnce in sveži morski zrak sta vplivala jako ugodno, in v par dneh sem se čutil precej krepkega, dasi se je vsled morske voznje še vedno gibal cel svet, a s časom je zginil tudi ta neprijetni čut. Te dneve počitka sem tudi porabil, da sem si ogledal malo natančneje Aleksandrijo in njene prebivalce, in upam, da ne bom nadležen nikomur, ako popišem tudi ta moja opazovanja.

Aleksandrija je zraven Carigrada najimennitnejše pomorsko mesto na jutrovem. V novejšem času se je začela naglo razvijati, tako da šteje sedaj že skoraj tristotisoč prebivalcev. Slavna je njena zgodovina, dasi je morala vzdrževati včasih prav hude udarce in je bila večkrat že

Delavsko posvetovanje. Naprošeni objavljamo: V najkrajšem času se mora vršiti posvetovanje slovenskih delavskih zaupnikov. Razvoj naših delavskih društev zahteva, da se naše delavstvo razgovori o nadaljnjem svojem delu. Stavijo se delavskemu združevanju ovire. Delavce, ki iz ljubezni do svojega stanu delujejo za združevanje, mečejo sebični podjetniki na cesto. Po mnogih delavskih krajih je obnebe oblačno in bojimo se plačilnih bojov. Ožji stik je potreben med posameznimi delavskimi stanovskimi društvi. „Naša Moč“ tudi nikakor več ne ustreza svojemu namenu in se mora povečati, da bo služila popolnoma delavstvu in da lahko priobči vse, kar žele njeni bralci. Nujno trka tudi na vrata vprašanje, kako naj li uvede naše delavstvo samostojno delavsko starostno preskrbo. O teh stvareh bo razpravljala II. vseslovenski delavski shod. Delavstvo prosimo, naj nam naznani, če želi, da se razgovarja na II. vseslovenskem shodu še o kakih drugih zadevah. Prirejte shode, da se razgovorite in stavite svoje predloge za II. posvetovanje slovenskega delavstva. Da bo mogoče pravočasno pripraviti vse za II. posvetovanje slovenskega delavstva, prosimo, naj se takoj naznani morebitne želje uredništvu „Naše Moči“, ki je prevzelo pripravljala dela za to posvetovanje, ki mora letos služiti zgolj praktičnim potrebam slovenskega delavstva. Letošnje II. posvetovanje slovenskega delavstva sklicuje uredništvo „Naše Moči“ po dogovoru zato, ker pridejo lahko v razgovor tudi politične delavske zahteve. Vse stavljene želje objavimo!

Bistrica-Podsinjivas. Naše krščansko-socialno pevsko in delavsko društvo je že dobilo svoje prostore. In sicer nam je dal lepo sobo brezplačno posestnik Plajer, p. d. Černih v Podsinjivasi. Tudi harmonij smo že naročili za naše vrle pevce. Snujemo in pripravljamo tudi knjižnico in smo naročili tudi lepo število knjig. Ljudje jih jako radi bereje, da bodo kmalu vse prebrane. Obračamo se do slovenskih rodoljubov, da bi nas podpirali s tem, da bi nam poslali kakih knjig za našo mlado knjižnico. Na razpolago je tudi precej časopisov. Kakor vidite, se je odbor jako potrudil, da bi naše društvo kmalu moglo zadovoljiti vse, zato vabimo v naš krog vse tiste, ki težko delajo po tovarnah, kakor tudi druge, ki morajo svoj kruh služiti po temnih gozdih, ali po vročih železničnih progah. Ravno tako tudi naše kmete posestnike, ki še svobodno gospodarijo na svojih domovih. Tukaj boste našli svoje prave tovariše in brate, ki so ravno tako delavci, kakor vi. Tukaj se bomo skupno zabavali in veselili in tudi skupno navduševali za našo lepo domovino.

Bistrica-Podsinjivas. (Naši nasprotniki.) Kakor so sploh povsod težkoče pri ustanovitvi delavskih društev, jih tudi pri nam ne manjka. Tuje uradništvo, domače izdajice podajajo si roke, da bi uničili to njim tako neljubno društvo. V začetku so si privoščili najbolj naše slovenske duhovnike, češ, kaj pa se ti vtikajo v „naše“ (?) reči. „Švarcer“, „P...f“ in drugih takih lepih priimkov si slišal tudi od najbolj „omikanih“ gospodkov na Bistrici. Ali nekoliko so jo pa le zavozili, ko so govorili: če z duhov-

niki držiš, pa k duhovniku idi delat, ker ravno največji nasprotnik krščansko-socialnega delavskega društva ima svojega sina v nemški tiskarni sv. Jožefa v Celovcu v službi. Zato so jo tudi hitro obrnili naši ljubi nacelni in nič več ne opomnijo, da je društvo krščansko, ampak mu nasprotujejo samo zato, ker je društvo slovensko. „Das ist eine Hetzerei gegen uns Deutsche,“ govorijo Nemci in nemčurji. A vsakdo, ki ima kaj soli v glavi, mora vedeti, da je v slovenskem kraju le slovensko društvo mogoče, in da je na Bistrici in okolici tudi še veliko ljudi, ki niti besedice nemški ne znajo. Posebno eden vidi za vsakim voglom slovenski strah, in vedno govori le o agitaciji proti njemu, katera se goji posebno v našem krščanskem društvu. Tako govori vsaj ta gospod, dasi mu še ni nobeden zaveden Slovenec zakrivil lasu, kar on nasproti Slovincem ne more trditi. A to povemo mi našim nasprotnikom, če nas oni ne bodo pustili pri miru in nas bodo še vedno izzivali, vračali bomo „klin s klinom, zob za zob“. Odkrili bomo vse njih delo, za „blagor“ ljudstva, v javnosti, stvarno in tudi brezobzirno. Razumeli!

Od nekod. Č. g. urednik! Povedati Vam moram, da tudi jaz nisem zmirom doma. Ker se toliko bere v cenj. „Miru“ o Dholici, sem sklenil, enkrat pogledati tja. In res sem se napotil v nedeljo, dne 1. aprila, tja gori. Toda nikar ne mislite, da sem šel po prvega aprila. Povedati vam pa moram, kaj sem doživel. Vstopim v neko gostilno, v kateri sem našel nekega moža, ki je bil brčkone nemčur. Ko ga pozdravim in se vsedem zraven njega, sva prišla v razgovor in vprašal sem ga, ali je še daleč na Dholico. Ko je uvidel, da mu zaupam, mi je začel praviti, da odkar imajo tega provizorja, se toliko prepirajo. Hoteli smo vpeljati v šoli krščanski nauk nemški, a provizor je to zabranil, in vse, kar mi zavozimo, vse se izve v „Miru“. Hudoval se je ta možičelj tudi na nekega mladeniča, ki hoče vse Nemce na Dholico požreti (dajčenfreser) itd. Ko sem videl, da je že precej hud, sem se poslovil ter odšel kamor sem bil namenjen. Ko sem se približal šoli, sem se je ustrašil. In slišal sem, kako se je nekdo hudoval zaradi dopisa v „Miru“ v št. 13. Ujel sem nemške besede: Če bi vedeli, kdo je to pisal, ga gremo takoj tožiti, in do smrti bi bil zaprt. Menili so menda besedo „šintar“. In ker so tako rogovilili, sem se bal, da bi se šola ne podrla. Ne da bi še s kom prišel v dotiko, sem se poslovil in blagoslavljal nemčurje na Dholici, da jih dopisi v „Miru“ spravijo v tako jezo, da bi radi s kožo in kostmi vred pohrustali tamošnje zavedne Slovence. Bog jim daj pameti!

Popotnik.

Črnčee pri Dholici. Prirčna zahvala dopisnikom lutrovske „Bauern-Zeitung“, katera se bavi z mojo osebo v št. 12. m. m. ter mi predbavica, da sem jaz pisal dopis v „Miru“ št. 10. m. m. pod naslovom „Dholica.“ — Kako se pri nas bere lutrovska B. Z. Ne morem si kaj, da bi se tem ljudem, ki so ta dopis v „B. Z.“ „študirali“, ne zahvalil najprirčneje za to veliko čast, ki so mi jo izkazali, in štejem si v dolžnost, da jim za trud in delo, ki so ga imeli s tem dopisom, javno izrečem svojo zahvalo. Kajti ko sem bral

tisti dopis, sem se krohotal, da se je vse treslo v meni, ko sem videl, kakšni revčki da pač morajo biti ti ljudje, in le škoda je za dopis, ko je vendar romal skozi roke študiranih ljudi, in potem romal v uredništvo slavne „B. Z.“ Mislili so ti ljudje, bogve kako se bom čutil žaljenega, toda ravno nasprotno so dosegli. Da bi me tak list hvalil, Bog ne daj! Tako pa vem, da sem na pravem potu in moje največje veselje bo, ko me boste vlačili po vašem umazanem listu. Na take ljudi, ki berejo ta list, jaz ne dam nič, in kdor verjame vašim dopisom, dobi od mene groš. Dokler mi pa tega ne dokažete, kar ste pisali, ste v mojih očeh lažniki. Sicer pa brez zamere!

Jože Lesjak.

Radiše. „Katoliško slovensko izobraževalno društvo“ napravi na belo nedeljo, dne 22. t. m., društven shod s petjem in tamburanjem. V dveh govorih se bo temeljito razpravljalo o dvojnem važnem vprašanju: 1. govor: Zakaj propada kmetijstvo? 2. govor: Žganje in druge opojne pijače in njih vpliv na razvoj telesnih in duševnih močij v človeku. Obadva govora moreta biti prav zanimiva in poučna. Zato vabimo na ta shod, ki se vrši v društveni hiši v farovžu, prav prijazno vse somišljenike in prijatelje iz Radiš in cele okolice. Komur je le količkaj mogoče priti, naj ne ostane doma. Shod se vrši ob treh popoldne po blagoslovu. Če morebiti ta ali oni član društva letošnje naročnine za „Mir“ ni še poravnal, to lahko stori na shodu. Žalostno znamenje za vsako kmetijsko hišo je res, če se še dandanes ne bere v hiši noben časnik; le poskusite in videli boste, da je časnik v hiši tako zanimiv in fleten, da človek, če se ga je enkrat navadil, sploh potem brez njega več biti ne more. To pravi vsak, ki prebira že dalje časa „Mir“. Tiste kronice, ki stane postavim naš „Mir“ na leto, se desetkrat lahko privarčijo; kajti človek ostane rajši doma, ker izve vse važnejše novice iz domačega lista in ni treba hoditi šele v gostilno, da se kaj izve. Torej Radišani na noge! Kjer še nimate „Mira“, naročite si ga v nedeljo na shodu. Žal ne bo nikomur!

Korak naprej smo naredili v Podljubelju. Dve gospi, Katarina Ahac, gostilničarka pri Kajzru, in Franca Smole, trgovka, ženi, ki sta koj od začetka krščanskega gibanja neustrašeno stali ob strani Slovencev in po moči odbijali neosnovane napade na našo delavstvo, sta minuli teden tudi na zunaj pokazali svojo zavest in strmeči svet presenetili s prvimi slovenskimi napismi v Podljubelju. Če pomislimo, da se je to zgodilo v Podljubelju, kjer je slovenstvu nasprotno vse, kar lazi in hodi, kjer se jih vsak kolikor le mogoče ogiblje, moramo res pripoznati, da to ni malenkost in da sta s tem korakom narodnjakinji veliko riskirali. Riskirali sta, a zaupata na slovensko zavednost in slovensko solidarnost. Slovinci, vaša dolžnost je torej, da se ne ogiblujete svojih prijateljev, marveč se povsod in vselej držite našega gesla: „Svoji k svojim!“

Podljubelj. Na velikonočno nedeljo je pevski zbor tukajšnjega delavskega društva prvič popeval pri sv. maši. Oj, to vam je bilo lepo; človeka so mili in nežni glasovi kar očarali.

na robu pogina. Kakor je videti in se da po človeškem soditi, ji je sedaj zagotovljen bodoči obstanek.

Ker je sedaj nakopičenega neizmerno veliko bogastva, se razume, da je mesto naravnost krasno, vsaj v onih delih, kjer prebivajo Evropejci ali premožnejši domačini. Ceste so široke, dobro tlakane, mnoge z asfaltom, hiše visoke, večinoma prave palače. Naravnost bliščee so zaloge v izložbah in prodajalnicah. Mnogokrat sem bral o blišču, ki ga znajo kazati jutrovci, a kaj takega bi ne bil pričakoval, le malo mest bo v Evropi, ki se bodo mogla meriti z bogastvom Aleksandrije. In bogatini se tukaj znajo pokazati! Ako greš kako popoldne proti Ramlem ob morski obali, vidiš vilo poleg vile, ena lepša od druge, vsaka obdana z vrtom, o katerih krasoti si ne moremo narediti pravega pojma. Na cesti drdra kočija za kočijo, kakoršnih je še na Dunaju le malo videti. In kaj naj rečem o oblekah? Take elegance nisem še videl nikjer, povsod svila, žamet in zlato, vse drugo ne pride v poštev! Tu je združeno, kar nudita vzhod in zapad. Ko vidiš poleg teh vil, vrtov, kočij, avtomobilov, jezdecov, služabnikov, in vse te elegance tudi strgane šotore revnih arabskih beduinov, neznansko umazane hiše domačinov in nebroj ljudi, ki imajo gotovo le eno obleko in se ne preoblečejo morebiti celo leto ne — — — potem te morajo obiti nekake čudne misli, in prav gotovo je, da mora na tem bogastvu biti prav mnogo človeške krvi. A kaj boš, tudi pri nas ni dosti boljše in tukaj je bilo tako že od pamtiveka. Moje demokratično srce pa ni bilo zadovoljno.

Od morske strani ali iz trdnjave Kom-el-dik se vidi, kako res krasno je mesto tudi na zunaj. Tudi evropski del ima jutrovski značaj, ker vse hiše so brez streh, in zdi se ti, kakor bi gledal na morje samega golega izsušenega skalovja. Tupatam se dviguje stolp mohamedanske mošeje, bodisi preprosto pobeljen ali v pestrih barvah ali pa iz golega mramorja. Tudi precej stolpov krščanskih cerkva vidiš in najvišji med njimi je stolp katoliške škofove cerkve pri sv. Katarini. Oni deli mesta, kjer stanujejo izključno nižji sloji domačinov, se pač, kakor povsod na jutrovem, ne odlikujejo niti po posebni snažnosti, niti po lepoti, pač pa so tem zanimivejši in nikdo ne zamudi obiskati tudi te dele, ako hoče spoznati življenje ljudi. Ravno za to pa sem imel priložnosti v izobilju. Kjer ni prodajalnic ali delavnic, na zunaj ni nič posebnega, ulice so jako ozke, da gre komaj človek zraven človeka, navadno polne nesnage, ker služijo ob enem tudi za gnojišča in še za hujše reči. Hiše, ko bi hotel soditi po zunanem, so same strgane kalupe, podobne hlevom — a to je le na zunaj; čisto drugače je, če prestopiš prag in si v notranjščini. Jutrovec prikriva vse, kar bi na zunaj kazalo, da je bogat, a tem večji sijaj kaže od znotraj. Seve! kjer je revščina doma, in ta je pač v večini hiš, ni zunaj nič in znotraj tudi nič! Jako zanimivo je gledati življenje v ulicah, kjer je trg, prodajalnice in delavnice. Kakor že večinoma tudi na Laškem, je tukaj vse na ulici. Kupci imajo tam izloženo svoje blago, obrtniki svoje izdelke. Zraven prodajalnice, kjer moreš kupiti vse, kar je sploh na jutrovem dobiti, je kovačnica in prav mogočno

odmevajo udarci težkega kladiva; zopet malo dalje krpuza krojač dolgo modro haljo ali pa obrača na nogah kak črevljar rdeče ali rumene „pantofelne“, ki so navadno obuvalo na jutrovem. Zdaj pride zopet mesnica, kjer vise debele egiptovske ovce ali se prodajajo „dobre“ klobase, potem zopet zaloge sadja, krasne pomaranče, dateljni, banane, največkrat pa seve čebule, katere se v Egiptu pojé, da le sam Bog ve koliko, potem fižol, naša leča (l), salata, kumare, redkev, in Bog ve še kaj. Najimnitnejše je to, da se ta zelenjava zauživa brez soli, popra, olja in jesiha! Ena glava salate in okrogla „feta“ kruha, kakor se tukaj peče, k večemu za nameček še ena čebula — potem pa se usedemo, kamor solnce najbolj pripeka in kjer je največ muh, s prekrižanimi nogami, kar tam na ulici, na stol, katerega je Bog že Adamu naredil, in južina bo kmalu končana. Mnogo ljudi se živi tako dan na dan; nekateri seve si privoščijo še kaj boljsega, kar jim nudijo kuhinje, ki so tudi povsod nastavljene. Malo moram vendar tudi naše koroške gospodinje peljati v tako kuhinjo; morebiti se še kaj naučijo.

Pred vsem pa bi se morale naučiti nekaj le od moških „kuharic“. Zakaj ženske tam ne vidiš. A menim, da bi kmalu minulo veselje, ko bi bilo treba daljši čas gledati tem kuharjem v roke. Posodo ali celo kakega štedilnika — no, tega arabska kuhinja še ni videla. Preprosti ogenj v nekem piskru neti se s suhim gnojem! — tam se razbeli maščoba ali druga tekočina, v katerem se kuha ali peče. Kaj se peče, ne morem povedati, ker nisem pokusil, zakaj človek ima že

Vsa čast vrlim fantom, njih trud je bil s splošno pohvalo bogato poplačan. Fantje, le tako naprej!

Grebinj. Dopis iz Grebinja v 13. št. „Mira“ se je, kakor se zdi, napačno razumel in tolmačil in vzbudil veliko vznemirjenja. Potrebno se nam zdi podati pojasnilo dobri stvari na ljubo. Pisali smo: „Kakoršni starši, takšni otroci“ in „Jabolko ne pade daleč od drevesa.“ S tem nismo mislili očetu K. očitati, da se je kdaj pretepal in s tem dajal sinu slab zgled. Nikakor ne! Kolikor nam je znano, se on nikdar ni pretepal, pač pa je strasten liberalec. A s tem, da v nedeljo namesto v cerkev gre v gostilno itd., dá vendar slab zgled, to bo vendar tudi oče izprevidel. Sicer pa tudi ni oče sam kriv, če je sin slabo vzgojen. Glavno krivdo ima nekdo drug (kdo, rajši zamolčimo). Oče je sina večkrat hotel kaznovati, ko pa ni smel. Torej tega nismo hoteli očitati, da bi bil oče tudi tako slab, kakor sin. Torej, da se bomo razumeli. Nadalje moramo pojasniti, da še ni zabavljajl čez Slovence, ampak zabavljajl je čez ta „črne“ in s tem tudi našo katoliško slovensko stranko, in to ne zaradi tega, ker je slovenska, ampak ker poudarja tudi versko stran.

Ker smo „ti črni“
Ker smo „klerikalci“.

Ono pa je in ostane res, da je liberalec in da ne daje s tem najboljšega zgleda.

Prevalje. (Naše ceste.) Naše občinske ceste so ob času deževja take, da ni mogoče popisati. V slabem vremenu in še 8 dni potem skoraj ni mogoče do cerkve priti, vozovi se pogrezajo do pol kolesa in tudi za pešce je jako neugodno, blata je za 20 do 30 cm dobre mere, tako da bi vsak skoraj črevlje v tem blatu pustil. Ker se te ceste proti cerkvi že dolgo niso popravile, bi bilo dobro, ko bi se merodajni krogi bolj zanimali za to stvar.

Prevalje. (Razno.) 7. t. m., po noči, se je splazil neznan uzmovič skozi okno v prvem nadstropju v tukajšnje župnišče in je odnesel obleke in zlati kanonični prstan gosp. župnika v vrednosti 140 K. Bil je to imeniten tat, ker si je izbral samo najboljše in najdražje, drugega še menda pogledati ni hotel. Skomine je gotovo imel tudi po cerkveni blagajni, ki je pa izvrstno zavarovana. Lestvo je s seboj prinesel. Kakšen trud brez potrebe, ker je pet korakov od župnišča itak močna lestva. — Naše delavsko društvo začne spet z rednimi zborovanji na veliki ponedeljek. — 7. t. m. smo videli tukaj prvokrat oznanjevalko pomladi, lastavico. — Še nekaj: Naš gospod pater je po dolgem trudu ujel strašnega polža in ga je pripeljal domov na verigi s trdnim namenom, da mu bo za kosilo na veliki petek, a divja zver mu je, žal, prej poginila.

Kaj hočejo Vsenemci! V velikonočni številki „Kärnt. Wochenblatta“ piše veliki Nemeč, c. kr. uradnik Pogatschnigg, o nemštvu ob Adriji. Iz njegovega spisa naj poudarimo le par odstavkov, ki jasno kažejo ves vsenemški napuh in vso njihovo samogoltnost. „Kar mi Nemci na jugu zahtevamo, niso načrti za razširjenje naše posesti, temveč samo stare zgodovinske pravice, ki jih zahtevamo in zahtevati moramo, da more naš narod prosto dihati. Mi potrebujemo morje, na jugu kakor na severu, kajti

od raznih „duhov“ prav dosti, tako, da si vesel, ako te nikdo ne sili k jedi. Arabci, in sploh Afrikanci, imajo pač malo druge želodce. Žlic, vilc, krožnikov — no take ropotije se tukaj ne potrebuje, čemu bi nam bil Bog dal roke in dlan in prste. Na jutrovem se je, kakor pravi pregovor: Iz roke v usta. Še marsikaj zanimivega bi se dalo omeniti iz teh ulic, kjer vse vpije, dirja, kliče, — tudi kolne, da se bliska — a če si v tej gneči in med temi „duhovi“ pol ure, si vesel, da prideš zopet na mirnejši kraj.

Poglejmo si pa še nekoliko bolj natanko prebivalce imenitne Aleksandrije. Pač malo mest bode na svetu, kjer bi bivalo toliko narodov skupaj, kakor v Aleksandriji. Od Evropecev so zastopani vsi: Angleži, Francozi, Lahi, Rusi, Španci, v prav mnogem številu tudi Slovenci, Hrvatje, Srbi, Bolgari, Čehi, Poljaki itd. Ravno tako je z afrikanskimi narodi, in tudi Azija pošlje sem zastopnike, zakaj razen Indov in Malajev sem videl tudi Kitajce, Tibetance in Japonce. Vsak si lahko misli, kako zanimivo mora biti, če greš med ljudi in je skoraj vsak drugi človek različne narodnosti. Zanimivih obrazov se nikoli ne moreš dosti nagledati. Kakor je z narodnostmi, tako je tudi z jeziki. Človeku se zdi, da se more tukaj še vedno zidati babilonski stolp. Slavni kardinal Meozofanti je bojda znal sedemdeset jezikov, a dvomim, da bi bil mogel tukaj z vsakim človekom govoriti. Seve, da za navadno zadostuje nekaj jezikov, ker z vsakim človekom nimaš opraviti. Če kdo razume arabsko, je pač najboljši, ker to je jezik domačinov in tudi uradov. Nekaj besed si človek hitro zapomni in si lahko pomaga

bila bi nenaravna slika, ako bi naletela nemška domovina na zapah par milj pred morsko obaljo. Naše Primorje . . .“ Pisec nato skuša dokazati, da je Primorje že od nekdaj nemško, Primorje s Trstom vred. — Ubogi Pogatschnigg! Njegovi dokazi so toliko vredni, kakor njegovo nemštvo, kajti živ krst mu ne more zbrisati njegovega slovenskega pokoljenja in če še stokrat prestopi k protestantizmu! — Vse Pogatschniggovo mišljenje, torej mišljenje c. kr. uradnika, pa se kaže v citiranih besedah: „heimfällt an Germanien Mark Histerreich und Meranien!“ — Da, da, tam v blaženem pruskem rajhu je edino zveličanje za take vsenemške c. kr. tiče.

Jadranska banka v Trstu. Ta naš mladi zavod, ki obstoja šele dobre 4 mesece, širi svoj delokrog na vse strani, tako da prvotna glavnicca od 1.000.000 kron ne zadostuje več za redno poslovanje. Vsled tega razvoja, ki nadkriljuje vse nade, ki so se stavile v ta zavod o njega postanku, sklenil je upravni svet, kakor smo doznali iz zanesljivega vira, predlagati občnemu zboru, da se poviša čim prej prvotno delniško glavnicco na 3.000.000 kron. Tozadevni občni zbor se skliče začetkom prihodnjega meseca. Redek slučaj je to, da nov bančni zavod potroji svojo glavnicco pred prvo bilanco, da, lahko rečemo, da nam tak slučaj sploh ni znan. Ako se je torej upravni svet odločil do takega koraka, je znak, da se zavod krepko razvija ter da obeta najboljši uspeh. Sedaj bodo imeli vsi oni, kateri niso mogli dobiti delnic v prvi emisiji, priliko, da pridejo v posest delnic „Jadranske banke“. Posebno bi bilo želeli, da se okoristijo z novimi delnicami naše zadruge, katerim bo „Jadranska banka“ v veliko zaslambo, kajti ona je po svojih pravilih poklicana v to, da pospešuje zadrudni kredit. Mi od svoje strani ne dvomimo nikakor, da bo uspeh druge emisije popolen.

Slavlje Stritarjeve sedemdesetletnice v celovškem bogoslovju.

Ko se je v zadnjih mesecih slovensko izobraženstvo po časopisih in veselicah s hvaležnostjo spominjalo v delu za narod že osivelega moža, prezasluznega našega pisatelja in pesnika Josipa Stritarja, niso hoteli zaostati tudi celovski slovenski bogoslovci in so v ta namen priredili dne 5. t. m. slovesno akademijo, ki je bila posvečena popolnoma slavi tega velikega Slovenca.

Najprej zasvirali so nam tamburaši „Mlade vojake“, pevski zbor pa nam je zapel prelepo pesem „Danes tukaj, jutri tam“. Nato nam je v eno aro trajajočem, jasno zasnovanem govoru: „Josip Stritar in njegov pomen za slovensko slovstvo“ predstavljal g. A. Stritof tega pisatelja v celem njegovem slovstvenem delovanju. Očrtal nam ga je kot pesnika, pripovednika, dramaturga, ocenil njegove zasluge za kritiko in navedel tudi njegovo filozofsko naziranje. Stritar je kakor svetla zvezda na nebu slovenske književnosti. Njegov „Dunajski Zvon“ se lahko imenuje zibelka, iz katere je vzrastlo novejši naše slovstvo. On je tisti mož, ki je vzbudil s svojim jasnim umom toliko slovenskih pisateljev kakor še noben

v zadregi — a drugače je z arabsko pisavo. To so pravcate kvintekvante, in predno se v teh pikah in klinih in ničlah človek le malo spozna, je treba potrpežljivosti, ne vem kako dolge.

Kakor z jeziki, tako je tudi tukaj z verami. Prav veliko je katoličanov, ki imajo svoje središče pri cerkvi sv. Katarine. Ob nedeljah se tam pridiguje v sledečih jezikih: laški, francoski, angleški, nemški, arabski, malteški (za prebivalce iz otoka Malta) in tudi slovenski. Zanimivo je videti, kako se čredi kolonija za kolonijo celi predpoludne. Slovenci imajo službo božjo ob 7. uri pri altarju sv. križa. Nedavno so imeli tudi sveti misijon in prav ginljivo je bilo, ko je donel po prostorni cerkvi glas slovenskega pridigarja in so odmevale mile slovenske pesmi. Tu se vidi, da je katoliška cerkev povsod najboljša varuhinja tudi narodnosti; ona jih zedinjuje, a jim pusti njih posebnosti. Lepo cerkev imajo tudi razkolniki. Grkov je sploh tukaj veliko in so silno bogati, a niso na dobrem glasu, ker njih značaj je oduren in podoben povsem značaju naših židov. Domačini so seve mohamedanci z dušo in telesom, in prej se podere svet, predno bi se dal spreobrniti kak mohamedanec. Čudno je, kako vise na svoji veri, dasi je ravno ta vzrok, da ne žive v posebno dobrih, niti družinskih niti družabnih razmerah. Arabci so pridni, potrpežljivi, skrbni, morebiti tudi zvesti — a da bi ta narod mogel vladati sam sebe, je izključeno. Trinog mu je sedel na tilniku od nekdaj, in bo mu sedel, dokler ne bo prišel čas usmiljenja božjega in spreobrnjenja. Kdaj bo to, ve sam Bog. Znano je, kako so mohamedanci nasproti drugim zagrizeni.

drugi. In tudi ni čuda, kajti mnoga njegova dela so kakor pristni biseri v naši književnosti.

Klasičen je jezik njegovih spisov, vzorna njih oblika, idealna njih vsebina. Izvzemši nekaterih mest so vsa njegova dela globokega etičnega in moralnega značaja.

Stritar je mož svetovne omike. Učil se je pri vseh večjih narodih. Kar je našel pri njih dobrega, to je presadil v drugi obliki na slovenska tla. In ker pozna tudi dušo našega ljudstva tako kakor tuja slovstva, zato je umevno, zakaj je postal za razvoj slovenske literature tako odločilnega pomena. Kar je spisal, spisal je za narod, katerega tudi v tujini ni pozabil. To nam pričajo zadnja njegova dela, ki jih je izdal pri Mohorjevi družbi. Da bi ga Večni še mnoga leta ohranil našemu teptanemu narodu!

Zanimivemu predavanju sledila je zopet lepa pesem: „Čuj Lombardski pesem glasno!“ in s tamburaških strun zazveneli so nam še na ušesa mili glasovi Broževega valčka: „U sladkoj sanji“. Da bi mogla slaviti slovenska akademija tudi še osemdesetletnico Stritarjevega življenja!

Društveno gibanje.

Slov. kršč. soc. delavsko društvo v Celovcu ima svoje mesečno zborovanje v nedeljo, dne 22. t. m., ob 8. uri zvečer pri Cavniku, Lidmanskega ulice v Celovcu. Govor o „svobodni šoli“. K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

„Slov. kršč. socialno delavsko društvo“ v Podljubelju vabi člane na svoj glavni shod, kateri se vrši na belo nedeljo, dne 22. aprila, popoldne ob 3. uri, v prostorih gostilne gospe Ahac v Podljubelju. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Govor. 3. Volitev odbora. 4. Slučajnosti. Odbor.

Odbor krsčansko-socialnega pevskega in delavskega društva za Podsinjovas-Bistrico in okolico se je sestavil tako-le: Tomaž Lapuš v Podsinjivasi, predsednik; Gregor Pak v Svečah, podpredsednik; Valentin Plajer v Podsinjivasi, blagajnik; Simon Male v Podsinjivasi, blag. namestnik; Jožef Rutar na Bistrici, tajnik; Ignac Gabrijel v Št. Janžu, tajn. namestnik; Jož. Fugger, župnik v Št. Janžu, knjižničar; Janez Kuraž na Bistrici, Matevž Hafner na Rutih, odbornika.

Izbruh Vezuva.

Ognjenik Vezuv pod sinjim napolskim podnebjem deluje letos tako, kakor že dolgo vrst let ne. O ognjeniku Vezuvu so sodili stari Rimljani, da spada med one ognjenike, ki so ugasnili. Razkošni Rimljanci so se kaj radi naseljevali v vezuvski okolici. Nastala so cvetoča mesta. Podzemske sile so se pa leta 79. po Kr. zbudile in Vezuvova lava je popolnoma uničila mesta Pompeji, Herkulanium in Stabije. Nato je počival Vezuv do leta 203., nakar je zopet strašil s silovitim bljuvanjem južnoitalijansko prebivalstvo leta 472., 512., 685., 982., 1036. in 1139. Z vso silo je pa deloval leta 1631., ko je izgubilo življenje 3000 oseb. Zadnjič je bljuval Vezuv z vso silo leta 1872. Lava je uničila okolico La Novellija

Tukaj so se jih sicer precej navadili, a vsak hip bi planili po kristjanih in jih poklali, ko bi vlada ne ščitila njih življenje. Prav močna jez mohamedanskega fanatizma so angleški kanoni, ki so nad mesto postavljeni, in bi v slučaju resnih nemirov v par minutah spremenili vse v prah.

Vlak povozil čredo volov. Med postajama Meja in Baker karlovške železnice je pozabil zapreti čuvaj zatvornice ter je vsled tega zašla na progo čreda 10 volov, ki so bili namenjeni za semenj na Reki. Vlak je povozil in usmrtil 9 volov.

Na čudovit način je odšel smrti neki mlinar v Zalogu pri Ljubljani. Predzadnje nedeljo po noči je šel proti domu. Prišel je tudi na tir, ter se najbrž spodtaknil in padel. V istem hipu pa prisopihla čreda njega vlaka. Mož je bil toliko pri zavesti, da se je tiščal k tlom, pozneje je izgubil zavest. Šel je cel vlak, razun zadnjih treh voz, preko njega, brez da bi ga bil poškodoval. Ker je strojevodja videl odkakovati pred vlakom klobuk, je menil, da je vlak odtrgal komu glavo. Ustavil je vlak, in po dolgem iskanju izvlekli so v nezavesti pod zadnjim vozom proti koncu ležečega mlinarja izpod vlaka. Ker se ni ganil, so mislili, da je mrtev. Prinesli so nosila. Črez nekoliko časa se je pa zavedel, zgrabil klobuk in vesel, da je še pri življenju, jo popihal proti domu. Da je danes še živ, pripisovati je le okolnosti, da je nezavesten nepremično ležal in pa da je padel slučajno v nekoliko bolj poglobljen prostor.

in odplavila cele mestne dele mest Massa in San Sebastiano. Vezuv od takrat ni prav miroval, a nevaren ni bil. Zdaj pa je pričel zopet bljuvati z vso silo.

Goreča lava je preplavila Boscotrecase. V četrty uri je bila cela velika naselbina v plamenu. Prebivalci so se rešili. Od tod se vali lava 7 metrov visoka in 400 metrov v širjavi proti Torre d' Anunziata, kjer je že preplavila pokopališče, zrušila cerkev in neko hišo z delaysko rodbino. Ženijski vojaki delajo brez od-mora velik kanal, da bi po njem odvedli lavo proti morju. V ta namen so razstrelili železniške nasipe in železni most. Mesto je zapuščeno, 10 tisoč prebivalcev je pribežalo v Neapelj. Pepel in dušljivi plini ovirajo vojake pri delu. Povsod zvone cerkveni zvonovi, ljudstvo pa joka in moli, a vulkan bljuje med strahovitim bučanjem neprestano goreč pepel in kamenje, plameni švigajo iz glavnega žrela 150 metrov, goreče tvarine pa lete do 500 metrov visoko. V Beneventu in Foggiji pokriva pepel ulice in strehe 5 centimetrov visoko. Pri Noli se je moral sredi proge ustaviti vlak, ker je bila proga na debelo pokrita s pepelom. — V Ottajanu se je vsled pepela zrušilo 18 hiš, med njimi kaznilnica, vojašnica in cerkev. Pogrešajo 20 otrok. Iz vseh krajev, ki so v nevarnosti, je pribežalo v Neapelj 150.000 ljudi. Vlaki vozijo nesrečnike brezplačno, tudi ladje so povsod na razpolago. Cookova železnica na Vezuv je popolnoma razdejana. Kralj in kraljica sta se pripe-ljala v avtomobilu v ponesrečene kraje ter sta se mudila vkljub gostemu pepelu več ur med nesrečniki ter jih tolažila. V Ricciu gorijo celi dan svetilke, a je vsled gostega pepela popolnoma tema. Ulice so 20 centimetrov visoko pokrite s pepelom in peskom. Veter nosi pepel ljudem v obraz, da ni mogoče gledati in dihati.

V sredo dopoldne je brzojavil profesor Matteucci iz opazovalnice na Vezuvu: O svojem in o stanju karabinjerjev, ki so zasuti z menoj vred v opazovalnici, ne poročam. Vso noč do 8. ure zjutraj smo bili popolnoma zasuti v pesku. Navidezno je zdaj boljše, ker je Vezuv bolj miren, kakor kažejo aparati. Po sodbi prof. Matteucciya se bo ognjenik kmalu pomiril. Neki uslužbenec železnice na Vezuv je bil tako pogumen, da je šel do železniške postaje, ki leži na Vezuvovem vznožju. Poročal je, da je kolodvor popolnoma uničen. Na zahodnem vezuvskem pogorju se je odprlo več žrel, ki bljujejo pepel. Blizu kolodvora se je odprlo žrelo, iz katerega se dviga par.

Pepelnati dež je uničil mesto Satno v pokrajini Salerno. Uničeno mesto šteje 20.000 prebivalcev. Večina prebivalcev se je rešila. Sarno je industrijsko mesto s predilnicami, v katerih dela 8000 delavcev. Tudi San Genaro je uničil pepelnati dež. V San Genaru so bile ubite 3, ranjenih pa 11 oseb. V provinci Caserta dežuje pepelnati dež. San Genaro šteje 6000 prebivalcev. Škoda v Sarnu in San Genaru še ni znana. Vesti o uničenju Sarna in San Genara uradno še niso potrjene.

V Castellamare so pripeljali vlaki več tisoč beguncev iz Torre del Greco. Begunci so bili pokriti s pepelom in v jako žalostnem stanju. Pripovedovali so, da divja v Torre del Greco hud vihar in da padajo z neba kameni. Veliko hiš je porušenih. V mestu je več uradnikov in vojakov brez živil in vode, ki se ne morejo rešiti, ker jim je goreča lava zaprla pot. Promet s Torre del Greco je popolnoma ustavljen. Že nekaj dni ne vozijo vlaki, pretrgana sta tudi brzojavna in telefonična zveza. Neprestano pada na nesrečno mesto pepel in pesek. Mesto je popolnoma v temi. Malo število oseb, ki so še v mestu, upa, da jih rešijo parniki. Ker neprestano pada pepel, je položaj v mestu vedno bolj nevaren.

V Napolju je prebivalstvo zelo poparjeno. Veliko trgovin je zaprtih. Begunci hodijo v dolgih izprevodih po cestah. V rokah nosijo goreče sveče, pred izprevodi pa križe in podobe svetnikov. Včeraj zjutraj so zaprli šole in sodišča, da pripravijo prostor za begunce, ki jih nastanijo tudi v kraljevem gradu. Položaj v Napolju je naravnost obupen. Nebo je rumeno. Od časa do časa se sliši Vezuvovo rjojenje in podzemsko gromenje. Ljudstvo je nosilo podobo sv. Januarija po cestah. Ljudje molijo kleče po cestah, rjovejo obupani in poljubljajo križe.

V Sommi Vesuviani je porušenih 50 hiš. Močno so poškodovane tudi tri cerkve. Boje se, da se razruši tudi občinska hiša. Pepel in pesek pokrivata zemljo 2 metra visoko! Ottajanski begunci pripovedujejo, da se neprestano podirajo hiše v Ottajanu. Ottajansko prebivalstvo beži v sosednja mesta in vasi. V San Giuseppe stoji hiše do ene tretjine svoje višine v pesku in pepelu. V San Giuseppe so dobili iz razvalin 110, v Ottajanu pa 50 mrtvih oseb. V okraju Mercato je razburila prebivalstvo vest, da se je podrl stolp karmeličanske cerkve. Jetniki so udrli iz ječ, a

so jim vojaki preprečili beg. Na vzhodni Vezuvovi strani je zdaj najbolj v nevarnosti mesto Cersola, ker jo dosega žveplen ognjenikov dež. Iz vulkanovih žrel se vedno izlivajo nove lavine reke. Položaj v obvezuvskih občinah je vedno bolj obupen. Primanjkuje kruha in celo vode. Pri Portici je zadel vsled teme neki vlak na stoječ vlak. Ranjenih je bilo mnogo oseb. Ottajanski podprefekt je poročal, da se položaj poslabša vsako uro. Našli so 200 mrtvecev, kar jih je pa ostalo pri življenju, stradajo. Za 2000 oseb potrebujejo kruha. Izstradane ženske so s silo vzele vojakom živež. Za ranjence primanjkuje nosilnic.

Vlada je ukazala vojaškim oblastim, naj porazdelijo kruh med prebivalstvo. Ustanavljajo tudi ljudske kuhinje. Za pospravljanje pepela s streh so organizirali delavce. Iz Florence, Rima, Bologne in Messine so odpotovali vojaki v ponesrečene kraje. Prihajajo tudi ognjegasci.

Književnost in umetnost.

„Piščalka za abstinente, pivce in pijance.“ Uredništvo „Piščalke“ nam poroča, da je stopilo v zvezo s poljskimi, češkimi, srbskimi, hrvaškimi, ruskimi, francoskimi, angleškimi, laškimi in vsemi najvažnejšimi nemškimi protialkoholnimi listi, društvi in predstavitelji protialkoholnega gibanja, tako, da bo list stal popolnoma na višini toka in prinašal najbolj raznovrstne in zanimive reči. Prinašal bo tudi slike, tičoč se te tvarine. Že lansko leto prinesla je „Piščalka“ M. J. Lermontove lirične pesni iz zrelostne dobe; dalje so prišle „Balade in romance“ in dva zvezka „Izbranih liričnih pesni iz mladostne dobe“. Prišli bodo trije zvezki „Izbranih liričnih pesni iz mladostne dobe“, potem zvezek pravljic („Spominčica“ in „Pravljica za otroke“), dalje dva zvezka raznih verzov, posvečenih, poslanih, napisov, pušic itd.

Potem bo prinašala „Piščalka“ M. J. Lermontove izbrane epične pesni. Obširno in jako pohvalno oceno našega prevoda je napisal ruski vseučiliški profesor Zabolotsky, ki je zastopal Ruse pri Prešernovi slavnosti, v listu „Filologičesky Vjestnik“. Krasna povest Olge Kobilanjske „Zemlja“ se bo nadaljevala celo leto. Vsi slovenski abstinentje, pivci in pijanci naj se naroče na „Piščalko“. Stane za celo leto samo 4 krone. Naročnina naj se pošilja v Celje na Zvezno tiskarno, Šilerjeve ulice 3, ali pa po položnici.

Gospodarske stvari.

Črtice o govedarstvu.

(Piše Fr. Dular.)

V tisti deželi je blagostanje doma, v kateri napreduje živinoreja in v kateri cvete poljedelstvo.

(Dalje.)

Delavno goved je treba pravilno krmiti; najbolj ji ugaja suha krma, pa tudi sveža je na mestu. Težko in vztrajno delajočim volom seveda pašniki ne ugajajo za toliko časa, dokler se vsaki dan vprezajo. Sploh pa menda noben umni živinorejec ne zahteva, da bi iskali utrujeni voli po pašniku klaje. Najpripravnejša krma za delavne vole je vsekakor dobro seno in rezanica, a v drugi vrsti šele sveža trava. Kadar pa prav težavno delajo, tedaj jim privoščite tudi nekoliko zdrobljenega ovsca, ali kuhanega ječmena. Voli delajo najlažje ob jutranjih in večernih urah, ko je bolj hladno. Če se držite tega umestnega pravila, boste jih trikrat na dan nakrmili, namreč rano zjutraj pred vožnjo, po delu in zopet zvečer, ko pridejo domu. Po zimi vprežna živina več ali manj počiva, torej jo ni treba tako tečno krmiti, kakor po letu in pri težkem delu. Po zimi dajajte torej počivajočim volom mešanice od sena in slame, odnosno rezanice, a za nameček nekoliko repe, krompirja ali korenja. Sama slama bi bila preslaba krma; tudi slama in repa ne bi zadostovali. Ako imate sena, in morate pokladati volom po zimi slamo in repo, privrzite jim malo suhe detelje, ali oljnatih tropin, pivnih drož, sladnih kalij itd. Volov ne smete po zimi preslabo krmiti, ker bi preveč oslabei in ne bi mogli opravljati spomladaj svojega posla.

V naslednjih vrsticah bom omenil nekoliko o debeljenju ali pitanju goveje živine. Kmet pita goveda v ta namen, da jih dražje proda, ali da se mu krma bolj izplača. Kolikor prej govedo izpita, toliko boljše je zanj. Čas ali dolgost pitanja je odvisna od različnih okoliščin. Kolikor debelejši je bil vol pri začetku pitanja, toliko prej se poredi, in kolikor tečnejše se krmi, toliko prej se izpita. Natanko določeni obroki krmiljenja (to je močno važno), pravilna postrežba, snaženje kože in čiščenje hleva pripomorejo mnogo k hitremu debeljenju. Če se na vse to ozirate in če pokladate nepokvarjeno, dobro in tečno

klajo, tedaj morete računati, da se izpita govedo v 3—4 mesecih. Kmetu ne kaže dalje pitati od štirih mesecev, ker se poznejše pitanje nikakor ne izplača. Ko se je prepričal — kar se doseže najbolj s tehtnico (vago), — da težina že prav po malem narašča, in da govedo slabo je ter da je postalo v krmi močno izbirčno, takrat je prišel čas, da pokliče mesarja.

Premlada živina se le slabo pita, ker ona obrne klajo bolj na rast, kakor na debeljenje. Tudi odveč stara goveda se le slabo spitajo in mesarji jih nič kaj ne cenijo; ona imajo, če so dovolj debela, sicer mnogo loja, ali njih meso je bolj suho, žilavo, trdo, malo obranjano. Od 4. do 8. leta so goveda najboljša za pitanje; v tem času dobimo od volov pitancev najbolj sočnato in najbolj okusno meso. Rezana ali popravljena živina se spita hitreje od nepopravljene, vrhu tega pa je tudi njeno meso mnogo boljše in slastnejše. Meso v mladosti popravljenih telic je jako dobro, kakor volovsko, če se le niso premlade poklale. Kolikor mlajše se živinče popravi, toliko boljše, okusnejše in slastnejše mu je meso in zopet narobe. Goveda, ki so se v prvi mladosti dobro in tečno krmila, redijo se mnogo hitreje od onih, ki so se v tem času zanemarjala.

Na hitrost pitanja ima pglavitni vpliv krma. Kolikor boljša in tečnejša je klaja, toliko prej je govedo izpitano. Pri pitanju morate torej gledati na množino in dobrotu krmiva, na način, kako je klajo pripravljati in slednjič, kako in kdaj jo je pokladati.

Napačno bi postopali, ko bi delavne vole kar na enkrat izpregli ter jih začeli pitati z zelo tečno, torej tudi z najdražjo klajo. To bi ne bilo gospodarstveno, ker bi potratili mnogo drage krme po nepotrebnem, in ker bi utegnili živina celo zboleti, ako bi se izvršila izprememba klaje prehitro. Od navadne klaje morate preiti torej k tečnejši le polagoma. Od začetka pitanja pokladajte govedom obimovite krme, katera drob raztegne ter ga napravi sposobnega, da more kasneje več klaje va-se sprejemati, in je več prebaviti. Pokladajte torej od začetka seno slabejše vrste, slamo, poparjeno turšično slamo in turšična stebila, to je, tako klajo, ki je le malo tečna in ki vendar napolni ter raztegne želodec in čreva. Po letu je paša kaj dobra za začetek pitanja. Ko je prišla živina nekoliko k mesu, potem ji začnite dajati tečnejše krme, to je take, ki ima v sebi mnogo redilnih delov. V to vrsto klaje prištevamo: Dobro, sladko seno, suha detelja, sveža (frišna) detelja (osobito lucerna, dokler je še mlada), pomešana med seno, dalje zdrobljeno žito, otrobi, zadnja moka, sladne kali, oljnate tropine in dr. Od žit imata največjo redilno moč ječmen in kuzuza. Tudi nekoliko zdrobljenega fižola odnosno graha prija pitalni živini. Za enega vola računamo dnevno 2 $\frac{1}{2}$ kg ječmenevega ali tišnega zdroba, prilično toliko oljnatih tropin in zraven sena, pa tudi sveže trave, kolikor je hoče jesti.

Razne stvari.

Imeniten izum. Te dni je dospel v Osjek Ismet Zulfić iz Sarajeva, ki je izumil uro, ki je ni treba nikdar naviti. Po večletnem delu se mu je to posrečilo. Ura Ismeta Zulfića bo stala samo 19 kron, da si jo bo torej lahko vsakdo nabavil. Ta izum bo povzročil vsled svoje vrednosti in praktičnosti velikanski preobrat v urarski industriji vsega sveta, ker bodo vse današnje ure izgubile vso svojo vrednost. Ismet Zulfić je pred strokovnjaki tolmačil svoj izum; strokovnjaki so bili naravnost očarani. Zulfić je dobil že sedaj več sijajnih ponudb, a se dosedaj še ni odločil za nobeno.

Hiše se polagoma pogrezajo v Čikagi in to seveda največje, ki so obenem najtežje. Pod mestom je namreč polno predorov, zemlja je mehka in brez skalovja in se zato vdira in ponižuje. Strokovnjaki imajo velik strah, da bo tako za enkrat uničen velik del mesta. Na več velikih hišah in palačah so se pokazale razpoke od strehe do temelja in so popokale šipe po oknih.

Skrivnosten dogodek babice. V ogrskem mestecu Nyiregyhaza je 27. t. m. doživela neka babica sledečo dogodbo: Prišel je k njej neki zelo lično opravljen gospod in jo pozval, naj gre z njim, ker leži njegova sorodnica v porodniških bolečinah. Babica je šla z njim in sta se v kočiji peljala v grad oddaljen kako uro od mesta. Babica stopi v grad in peljejo jo v sobo, kjer je ležala na porodniški postelji 16letna deklica. Vsi navzoči v gradu so imeli krinke na obrazu in babica je takoj slutila temne reči. Eden navzočih pa ji je zagrozil s samokresom, češ, da jo takoj ustrelji, ako ne pomaga pri porodu. V teku noči je deklica povila dečka. V grozo babice pa je eden navzočih novorojenčka na mestu prebodel

z bodalom. Žena je za svoje delo dobila 500 kron. Zagrozili so ji še enkrat s smrtjo, ako da policiji kake podatke. V isti kočiji so jo nato prepeljali v mesto nazaj. Ker jo je pekla vest, je dogodek naznanila policiji, ki sedaj poskuša razjasniti skrivnostno zadevo.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlaže prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom

Ivan Hoff

in s levo varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev

» 1/2 » 60 »

Dobiva se povsod.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pliberku, registrirana zadruga z neomejeno zavezo, bo imela svoj

letni občni zbor

na belo nedeljo dne 23. aprila 1906, ob 3. uri popoldne, v uradni sobi hranilnice v Šmihelu s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o delovanju hranilnice in posojilnice za leto 1905 in odobrenje letnega računa.
2. Razdelitev letnega čistega dobička.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi se vabijo vsi zadržniki. Načelstvo.

NB. Ako ob določeni uri ne bode zastopano po § 35. združnih pravil zadostno število združnikov, se vrši sklepanje pol ure pozneje, brez ozira na udeležbo.

Tri goldinarje

stane poštni zabojček 5 kil (okrog 50 do 60 komadov) lepo sortiranega toaletnega mila, vijolice, vrtnice, heliotrop, mošus, šmarnice, breskvini cvet, itd.

Razpošilja po povzetju

„podjetje Manhattan“,

Budapešta, VII., ulica Bezeredy 3.

Gostilna z majhnim posestvom

se da v najem v obljudeni vasi v Zilski dolini, ali pa se tudi proda. Več pove M. Waldhauser, Bozen, Tirolsko.

Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško. Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Za novo

izdelovanje in prenovljenje oltarjev, prižnic, božjih grobov, tabernakljev, okvirov ter svetih podob se priporoča

podobarska in pozlatarska delavnica

Janez Golež

v Celovcu, Živinski trg št. 9.

Priznано fina dela in nizke cene. Vsake konkurence zmožna, domača tvrdka!

Služba cerkovnika in organista

se takoj odda v Lipi nad Vrbo. Plača službi primerna. Ponudbe s sporočili naj se dopošljejo cerkvenemu predstojništvu.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na Štajarskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje:

glavni zastop „CROATIE“ v Celovcu

Valentin Jug, benediktinski trg št. 4.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Koroške.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pravi je
Thierryjev balsam

le z zeleno znamko z nuno.

Staroslaven neprekosljivo zoper motenje prebavljanja, krče v želodcu, koliko, prehlajenje (katar), prsne bolezni, influenco itd. itd.

Cena: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo splošno znano kot „non plus ultra“

za vse še tako zastarele rane, vnetja, poškodbe, ture in uljesa vseh vrst. — Cena: 2 lončka K 3/60 franko razpošilja le proti predplačilu ali povzetju

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Knjižico s tisoči zahvalnih pisem zastopaj in franko.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah in medicinskih drogerijah.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;

2. zavarovanja zvonov proti poškodbam.

Pojasnila daje in sprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! — „Svoji k svojim!“

je varstvena znamka za **ceres-jedilno mast** (iz kokosovih orehov)

in **ceres-sadne soke.**

Gospodinja, ki hoče skrbeti za zdravje svojih, rabi **ceres-jedilno mast** pri praženju, pečenju in kuhi ter postavi kot pijačo **ceres-sadne soke** na mizo.

Tvornica hranil „Ceres“, Aussig.

Izdelovanje je pod kemično kontrolo po c. kr. ministrstvu notranjih zadev potrjenega preiskovalnega zavoda za živila, Dunaj, IX., Spitalska ulica 13.

Kupci ceres-jedilne masti imajo pravico, blago v izvornem zavoju dati brez stroškov preiskati v tem zavodu.

Zdravje je največje bogastvo! — Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive **kapljice sv. Marka** se uporabljajo za zunanjo in notranjo vporabo. Osebitno odstranjujejo **trganje in koljenje po kosteh, nogah in rokah**, ter izlečijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na **želodcu**, ublažujejo **katar**, urejajo **izmečke**, odpravijo **naduh**, **bolečine in krče**, pospešujejo in zboljšujejo **prebavo**, čistijo **kri** in **čreva**. Preženejo **velike in male gliste**, ter vse bolezni izvirajoče od glist. Delujejo izborno proti **hrupavosti in prehlajenju**. Lečijo vse bolezni na **jetrih in slezeh** ter **koliko in ščipanje** v želodcu. Odpravijo vsako **mrzlico** in vse bolezni izvirajoče od mrzlice. Te kapljice so najboljšje sredstvo proti boleznim na maternici in madronu, radi tega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb.** — Radi tega naj se naroča naravnost pod naslovom: „Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.“

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kakor 12 steklenic se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko postavljeno na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Na razpolago imam na tisoče priznanih pisem, katerih mi ni mogoče radi pomanjkanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali „kapljice sv. Marka“ z najboljšim uspehom, ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretičič, učitelj; Stjepan Barič, župnik; Ilija Mamič, opankar; Janko Kišulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljanič, seljak; Sofija Vukelič, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena l. 1360.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prodaja srečk proti mesečnim odplačilom.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predjume na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavclje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.